

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2377/2022. számú ügyben
önálló bírósági végrehajtó eljárásával összefüggésben

Előadó: dr. Szabó Gergely

Érintett szerv:

- önálló bírósági végrehajtó

2022.

**Az alapvető jogok biztosának
Jelentése
az AJB-2377/2022. számú ügyben**

Előadó: dr. Szabó Gergely

Az eljárás megindítása

Egy magánszemély beadványozó (továbbiakban: a Panaszos) panasszal fordult az alapvető jogok biztosához, az általa, mint végrehajtást kérő által kezdeményezett végrehajtási eljárást (továbbiakban: a Végrehajtási Eljárás) érintően fejtette ki aggályait. A Panaszos kifogásolta különösen egy ingatlan értékesítését, a beérkezett vételár felosztását, a megfelelő tájékoztatás hiányát, az ügyben eljáró önálló bírósági végrehajtó (a továbbiakban: a Végrehajtó) ezzel kapcsolatos állítólagos mulasztásait.

A vizsgálat előkészítése során megállapítható volt, hogy a panaszos által sérelmezett Végrehajtó helyett időközben már állandó helyettes (a továbbiakban: a Helyettes Bírósági Végrehajtó) járt el.

Mivel a beadvánnyal összefüggésben felmerült a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogsérelmének a gyanúja, ezért az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 18. § (1) bekezdése alapján vizsgálatot indítottam, amely során megkerestem a Magyar Bírósági Végrehajtói Kart (a továbbiakban: MBVK), valamint a Helyettes Bírósági Végrehajtót.

Az érintett alapvető jogok, alaptörvényi rendelkezések

A tisztességes hatósági eljáráshoz való jog: *„Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”* [Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdés]

Az alkalmazott jogszabályok

- Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény)
- az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.)
- a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.)
- a bírósági végrehajtói díjszabásról szóló 14/1994. (IX. 8.) IM rendelet¹ (a továbbiakban: Dsz.)

A) A megállapított tényállás, az érintettek nyilatkozatai

1. A Panaszos kifogásolta, hogy a Végrehajtási Eljárás során egy ingatlan (továbbiakban: az Ingatlan1) értékesítése során szabálytalanságok történhettek. A Panaszos kifogásolta, hogy a Végrehajtó nem járt el megfelelően a felosztási terv kialakítása, a befolyt első vételárrészlet tényleges felosztása, elszámolása tekintetében. A Panaszos kifogásolta, hogy a Végrehajtó őt, mint végrehajtást kérő ügyfelet, nem megfelelően tájékoztatta. A beadványozó

¹ A Dsz. időközben hatályát veszítette, jelen ügyben az aggályos eljárási cselekmények és vizsgálandó elszámolások időpontjára tekintettel alkalmazandó.

az előzőeken túlmenően is, általánosságban panaszolta, hogy álláspontja szerint a Végrehajtó nem gondoskodott megfelelően az adós végrehajtás alá vonható vagyonának, jövedelmének feltárásáról.

2. Az MBVK hivatalvezetője tájékoztatott, hogy a végrehajtói álláshelyt jelenleg arra tekintettel tölti be állandó helyettes, hogy a Végrehajtó felfüggesztésre került a hivatalából, majd nyugdíjazására is sor került, és így az álláshely – véglegesnek tekinthető módon – megüresedett. Ilyen esetekre nézve állandó helyettes eljárásáról a Vht. 245. § (1) bekezdés a)-b) pontjai rendelkeznek.

Tekintettel ezen körülményekre, a Végrehajtó közvetlen megkeresésére nem kerülhetett sor, hiszen önálló bírósági végrehajtó minőségében (vagyis az Ajbt. értelmében vett érintett hatóságként) az adott személy már nem volt nyilatkoztatható, emellett a végrehajtási eljárás iratai sem állhattak nála jogszerűen rendelkezésre. Erre figyelemmel az ügyben a Helyettes Bírósági Végrehajtót, mint a Végrehajtó állandó helyettesét kerestem meg részletes felvilágosításért.

3. A Helyettes Bírósági Végrehajtó a következőkről tájékoztatott.

A Panaszos, mint végrehajtás kérő által indított Végrehajtási Eljárás adósával (a továbbiakban: az Adós) szemben több más végrehajtási eljárás is folyamatban volt, így bármilyen befolyt összeget több hitelező között kellett – az erre vonatkozó szabályok szerint – megosztani.

Az Ingatlan1-et (két sikertelen árverést követően) ingatlan átvételi eljárás keretében, az Adós egy másik hitelezője vette át, aki az átvételi ár 50%-át megfizette a Végrehajtó letéti számlájára. A befolyt összeg felosztásáról – az Ingatlan1 értékesítését érintő, a Végrehajtási Eljárásban 160. alszám alatt kibocsátott felosztási terv (a továbbiakban: a Felosztási Terv) alapján – a Panaszosnak a Végrehajtási Eljárás keretében érvényesített követelését érintően a Végrehajtó a következők szerint intézkedett. A Végrehajtó által megállapított felosztás szerint „Vh. munkadíj” címén a végrehajtót illető összeg 335.705,- Ft, „Kamarai kts.átalány” címén az MBVK-t illető összeg 238.500,- Ft, míg a „Vh. kérőnek járó” 0,- Ft. Az Egységes Végrehajtói Ügyviteli rendszer adatai alapján a végrehajtót illető összegként az említett 335.705,- Ft összeget ténylegesen el is számolta Végrehajtási Eljárásban (azt tehát nem csak a Felosztási Tervben tüntette fel így).

Ezekon túlmenően az Ingatlan1 értékesítéséből befolyt további összegek más hitelezők részére kerültek felosztásra, a Végrehajtó tehát a Végrehajtási Eljárástól eltérő más végrehajtási eljárások keretében számolta el azokat.

A rendelkezésre álló adatok szerint a Felosztási Tervvel szemben a Panaszos nem nyújtott be végrehajtási kifogást.

A Helyettes Bírósági Végrehajtó rögzítette ugyanakkor, hogy – álláspontja szerint – a Felosztási Tervben (az ügyben kibocsátott, az alábbi 4. pontban részletezendő pénzügyi adatlapra hivatkozva) a Végrehajtó „nem számolhatott volna el 335.705,- Ft összeget végrehajtói díjként, maximum 280.705,- Ft összeget.”

A rendelkezésre álló adatok szerint a Panaszos ezen tekintetben sem nyújtott be végrehajtási kifogást a Végrehajtóval szemben.

A Helyettes Bírósági Végrehajtó tájékoztatása nemcsak magának az Ingatlan1 értékesítésének elszámolására, hanem a Végrehajtó által a Végrehajtási ügyben történt általános (összesített) elszámolásra is kitért. A Végrehajtó az Egységes Végrehajtói Ügyviteli rendszer adatai alapján a Végrehajtási Eljárásban összesen 109.340,- Ft összegű behajtási jutalékot számolt el. A Helyettes Bírósági Végrehajtó rögzítette, hogy – álláspontja szerint – a Végrehajtó ilyen összegben nem számolhatott volna el jutalékot (hanem legfeljebb 55.000,- Ft összegben).

4. A Helyettes Bírósági Végrehajtó által csatolt iratok alapján megállapítható volt továbbá a következő.

A Végrehajtó az Ingatlanl értékesítését megelőzően, „Esedékes tartozás” cím alatt bocsátott ki pénzügyi adatlapot a Végrehajtási Eljárás keretében, 163. alszám alatt (a továbbiakban: a Pénzügyi Adatlap). Fontos, hogy a Pénzügyi Adatlap olyan dátumra számította a befizetési egyenleget, amikor az Ingatlanl értékesítése ténylegesen megtörtént, vagyis *ténylegesen az Ingatlanl értékesítésének időpontjára nézve számított egyenleget tartalmazta.*

A Pénzügyi Adatlap – jelen ügy szempontjából – releváns tartalmaként a következő összegeket tartalmazta annak 5. pontjában, „*Végrehajtónak járó*” cím alatt:

Követelés jogcíme	Követelés összege	Befizetve	Hátralék
Munkadíj	230 250,00	50 002,00	180 248,00
Dsz. 11.	0,00	0,00	0,00
Dsz. 10.	0,00	0,00	0,00
Költségátalány	115 125,00	24 998,00	90 127,00
Készkiadások összesen	20 330, 00	10 000,00	10 330,00
Behajtási jutalék	1 592 500,00	0,00	1 592 500,00
	1 958 205,00	85 000,00	1 873 205,00

A táblázatból, a Hátralékos összegek összeadásával jelen ügy szempontjából – az alábbiak szerint részletezendő, releváns módon – megállapítható, hogy *a Behajtási jutalékot nem számítva, az Ingatlanl értékesítésének időpontjában a Végrehajtónak járó minden egyéb hátralékos (még be nem fizetett) összeg 280 705 Ft volt.*

Ebből az összegből az Ingatlanl értékesítésének időpontjában a Végrehajtónak járó hátralékos végrehajtói munkadíj összege 180 248 Ft volt.

B) A vizsgálat megállapításai

I. A hatáskör tekintetében

Az alapvető jogok biztosának feladat- és hatáskörét, valamint az ennek ellátásához szükséges vizsgálati jogosultságokat az Ajbt. határozza meg. Az Ajbt. 18. § (1) bekezdése szerint az alapvető jogok biztosához bárki fordulhat, ha megítélése szerint az Ajbt.-ben e bekezdés alatt felsorolt valamely szerv tevékenysége vagy mulasztása a beadványt tevő személy alapvető jogát sérti vagy annak közvetlen veszélyével jár, feltéve, hogy a rendelkezésre álló közigazgatási jogorvoslati lehetőségeket – ide nem értve a közigazgatási pert – már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. *Az Ajbt. 18. § (1) bekezdés k) pontja értelmében az önálló bírósági végrehajtó hatóságnak minősül, így a Végrehajtó tevékenységének, mulasztásának vizsgálatára hatásköröm kiterjed.*

Az Ajbt. 18. § (5) bekezdése szerint, ha az ügyben jogerős vagy véglegessé vált közigazgatási határozat született, az alapvető jogok biztosához ennek közlésétől számított egy éven belül lehet beadvánnyal fordulni. Tekintettel ugyanakkor arra, hogy a panaszos egy mulasztást sérelmezett, amely álláspontja szerint folyamatosan fennállt, így az Ajbt. 18. § (5) bekezdésében szabályozott időmúlás nem jelentette a vizsgálatom akadályát.

II. Az érintett alapvető jogok tekintetében

1. Az alapvető jogok biztosa egy adott társadalmi probléma mögött álló összefüggésrendszer feltárása során autonóm, objektív módon, kizárólag alapjogi érvek felsorakoztatásával és összevetésével tesz eleget az Alaptörvényben kapott mandátumának. Az ombudsmani intézmény megalakulása óta az országgyűlési biztos támaszkodott az Alkotmánybíróság alapvető jogállami garanciákkal és az alapjogok tartalmával kapcsolatos elvi megállapításaira, valamint – az ombudsmani jogvédelem speciális vonásainak megfelelően – alkalmazta az alapjog-korlátozás alkotmányosságát megítélni hivatott alapjogi tesztek.

2. Az Alaptörvény XXIV. cikke (1) bekezdése értelmében *mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.*

Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével összefüggésben számos megállapítást tett az elmúlt években. Az alaptörvényi rendelkezés legfontosabb elemeit a következők szerint azonosította a testület a 3223/2018. (VII. 2.) AB határozatban és – ezzel egyezően – a 7/2019. (III. 20.) AB határozatban. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti alapjog alanya az ügyfél, a jog kötelezettje pedig a közigazgatási hatóság. Az alapjog rendeltetése, hogy ügyfélközpontú megközelítésben biztosítsa a közérdek és a szubjektív jogvédelem közötti egyensúlyt, az anyagi jog érvényesülését, végső fokon a hatóság jogszerű működését.

Az Alkotmánybíróság a 8/2015. (IV.17.) számú határozatában megerősítette már korábban is érvényesülő megközelítését, miszerint a tisztességes eljárás *„olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás méltánytalan vagy igazságtalan, avagy nem tisztességes.”* A tisztességes eljárás követelménye a hatósági ügyek intézése során túlmutat az eljárás legalitásán. Az Alaptörvény XXIV. cikkének érvényesüléséhez nem elegendő, ha a hatóságok betartják az ügy elintézésére irányadó anyagi és eljárási jogszabályokat, hanem szükséges az is, hogy mind az egyedi ügyintézés, mind az arra irányadó jogszabályok segítsék az ügyféli jogok érvényesülését.

Álláspontom szerint a tisztességes eljárás követelményének nemcsak a szabályozási szinten, hanem a jogalkalmazó szervek mindennapi gyakorlatában is folyamatosan érvényesülnie kell.

III. Az ügy érdekében

A bejelentésből, valamint a megkeresésre kapott válaszból vizsgálatom során az alábbi megállapításokat tettem.

1. A jogszabályi háttér

Először az irányadó törvényi szabályozást tekintettem át.

A Vht. – vizsgált időszakban hatályos – szövege szerint:

Vht. 158. § (1) *Ha a 156. § alapján megtartott második árverés is sikertelen volt, úgy a végrehajtást kérő veheti át az ingatlant a becsérték felének, a 147. § (3) bekezdése szerinti ingatlan esetében pedig 70%-ának megfelelő átvételi összegben. Ha több végrehajtást kérő van, az ingatlant az veheti át, aki a becsérték felét vagy 70%-át meghaladó legmagasabb összegű árajánlatot tette.*

(7) Az átvételi ár 50%-ának megfelelő összeget be kell számítani a végrehajtást kérő követelésébe. A végrehajtást kérő az átvételi ár fennmaradó 50%-át, továbbá ha a követelésének összege nem éri el az átvételi ár 50%-át sem, úgy az 50%-áig terjedő különbözetet is köteles az árverési vevőre nézve irányadó szabályok szerint befizetni, melyből a végrehajtási költségek és több végrehajtást kérő esetén a többi végrehajtást kérő követelésének kielégítését követően részesülhet. A 171. § (2) bekezdését az átvételi ár felosztása során is alkalmazni kell.

170. § (1) Ha az ingatlan, továbbá a vízi, illetőleg a légi jármű értékesítéséből befolyt összegből jelzálogjoggal biztosított követelést is ki kell elégíteni, az ilyen követelést – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – a 165. § (1) bekezdés d)-g) pontjában meghatározott követeléseket megelőzően kell kielégíteni.

254. § (1) A végrehajtót a tevékenységéért – a jogszabályba foglalt végrehajtói díjszabás szerint megállapított – díj és költségtérítés illeti meg.

(2) A végrehajtó díja munkadíjból és jutalékból áll, ezen felül jogosult az eljárással kapcsolatban felmerült költségei megtérítésére.

(4) Jutalék a végrehajtási eljárás eredményessége vagy részbeni eredményessége esetén jár a végrehajtónak függetlenül attól, hogy a teljesítés a végrehajtóhoz vagy a végrehajtást kérőhöz pénzben vagy természetben történt.

A Dsz. – vizsgált időszakban hatályos – releváns rendelkezései a következők:

Dsz. 7. § (1) Ha a végrehajtás pénzfizetésre irányul, a munkadíj a végrehajtható okiratban feltüntetett főkövetelést, járulékot és költséget magában foglaló együttes összeghez (a továbbiakban: végrehajtási ügyértékhez) igazodik. [...]

19. § (1) Pénzkövetelés esetén a behajtási jutalék összege a végrehajtható okiratban feltüntetett teljes összegből (7. §) behajtott összeg alapulvételével a következő: [...]

2. A Végrehajtó eljárásának értékelése

2.1. A Panaszos kifogásolta, hogy az Ingatlan1 értékesítése tekintetében nem készült megfelelő felosztási terv, illetve nem megfelelően történt a befolyt pénzeszegek felosztása. Ezzel kapcsolatban megállapíthatóak a következők.

Az Ingatlan1 értékesítése során a Panaszost, mint végrehajtást kérőt illető összeg nem folyt be.

Önmagában a végrehajtásnak a végrehajtást kérő számára nem kielégítő volta – az adott eset körülményei függvényében – nem feltétlenül kifogásolható. Rögzítendő mindenekelőtt, hogy az adott esetben a Vht. (akkor hatályos) 158. § szerinti ingatlan átvétel történt, ennek feltételei – a jelen eljárásban rendelkezésre álló adatok szerint – fennálltak és erre tekintettel az alkalmazandó szabályok szerint a vételár felét az ingatlant átvevő végrehajtást kérő jogszerűen számította be saját követelésébe [Vht. 158. § (1) és (7) bekezdés]. Az egyéb befolyt összeg (a vételár másik, ténylegesen befizetésre került fele) tekintetében az volt megállapítható, hogy az Adóssal szemben – a Panaszos igényérvényesítésével egyidejűleg – az Ingatlan1-et terhelő jelzálogjoggal biztosított (banki) követelés is érvényesítésre került, amelynek kielégítése a törvényi sorrend alapján a Panaszos követelésének kielégítését megelőzte [Vht. 170. § (1) bekezdés].

Fontos ugyanakkor, hogy behajtási jutalék a végrehajtónak kizárólag a végrehajtási eljárás (legalább részbeni) eredményessége esetén jár [Vht. 254. § (4) bekezdés]. Ebből a rendelkezésből „nyilvánvalóan az következik, hogy a végrehajtási eljárás akkor eredményes, ha a végrehajtást kérőhöz, vagy a végrehajtóhoz a végrehajtásból valamilyen összeg befolyik” [970/D/2006. AB határozat; idézi a BH2021. 229. sz. alatt közzétett Kúria Pfv. III. 20.789/2020/7. sz. ítélet].

Ehhez a megállapításhoz annyit indokolt hozzátenni, hogy – ugyancsak értelemszerűen és nyilvánvalóan – *jutalék igény akkor keletkezik, ha a végrehajtóhoz (vagy a végrehajtást kérőhöz) a jutalék számításának alapjaként számba vehető jogcímen folyik be valamilyen összeg.* Ezzel szemben, amennyiben olyan jogcímen folyik be a végrehajtóhoz valamilyen összeg, amely a jutalék számításának alapját nem képezi, akkor jutaléokra sem lesz a végrehajtó jogosult.

A jutalék alapja kizárólag a végrehajtási ügyértékként számba vehető összeg, vagyis *a végrehajtható okiratban feltüntetett főkövetelést, járulék és költség* [Dsz. 7. § (1) bekezdés] – a jutalék összege kifejezetten ezen összeg után számítandó [Dsz. 19. § (1) bekezdés]. Ide tartoznak – jelen ügy szempontjából releváns módon – a végrehajtást kérőt ilyen jogcímenek megillető összegek, *nem tartoznak viszont ebbe a körbe a végrehajtót illető összegek* (illetve az MBVK költségátalány.)

Nem jár tehát jutalék a végrehajtót illető bármely díjként behajtott és elszámolt összeg után, ideértve a jutalékokat is. (Könnyen belátható, hogy ezzel ellentétes értelmezés, egyebek mellett, abszurd jogértelmezésre is vezetne. Ha ugyanis a jutalék maga is jutalék alapjának minősülne, akkor a jutalék után fizetendő jutalék behajtása esetén további jutalékigény, annak behajtása esetén még további jutalékigény keletkezne, és így tovább, *ad infinitum*.)

Mivel az Ingatlan1 értékesítése során a Panaszos, mint végrehajtást kérő által kezdeményezett Végrehajtási Eljárásban jutalékszámítás alapjaként számba vehető összeg nem folyt be, a Végrehajtó a Panaszossal szemben az Ingatlan1 értékesítése alapján behajtási jutaléokra nem vált jogosulttá. A Végrehajtó ténylegesen csak az egyéb, őt illető díjak és költségek érvényesítésére lett volna jogosult.

Megállapítható volt ugyanakkor, hogy *a behajtási jutalékokat nem számítva, az Ingatlan1 értékesítésének időpontjában a Végrehajtónak járó minden egyéb hátralékos (még be nem fizetett) összeg, díj és költség 280 705,00 Ft volt a Végrehajtási Eljárásban* [vö. jelen jelentés A) részének 4. pontja]. Ezzel szemben a Végrehajtó „*Vh. munkadíj*” címén 335.705,- Ft összeget számolt el Panaszossal szemben a Felosztási Tervben [vö. jelen jelentés A) részének 3. pontja]. A különbség, 55 000,00 Ft felszámítására tehát jogalap nélkül került sor. Ebből az eltérésből már mintegy automatikusan következett az is, hogy a Végrehajtási Eljárásban felszámított teljes jutalék összege is meghaladta a felszámítható teljes jutalék összegét [vö. jelen jelentés A) részének 3. pontja], a rendelkezésre álló adatok szerint így került elkönnyvelésre a jogalap nélkül elszámolt összeg.

A fenti megállapítás tovább pontosítható a következők szerint.

A Felosztási Terv a többször említett 335.705,- Ft összeget kifejezetten végrehajtói munkadíjként („*Vh. munkadíj*”) jelöli meg. A végrehajtói munkadíj ugyanakkor csak az egyik eleme a végrehajtót illető összegeknek, nem tartoznak annak fogalma alá sem a jutalék, sem a végrehajtót megillető költségek [vö. Vht. 254. § (1) és (2) bekezdés]. Az Ingatlan1 értékesítésének időpontjában a Végrehajtónak járó hátralékos *végrehajtói munkadíj* összege mindösszesen 180 248,00 Ft volt [vö. jelen jelentés A) részének 4. pontja]. *Az ezt meghaladó részben tehát a végrehajtót illető követelés jogcímenek megjelölése sem volt megfelelő a Felosztási Tervben.*

Ehhez hozzájárult még egy további körülmény is. Az Ingatlan1 értékesítésével párhuzamosan az Adós egy másik ingatlantulajdonának (a továbbiakban: Ingatlan2) értékesítésére is sor került. A Végrehajtó az Ingatlan2 értékesítésével összefüggésben is kibocsátott felosztási tervet, a Végrehajtási Eljárásban 164. alszám alatt. Ugyanakkor megállapítható volt, hogy *a két felosztási terv eltérő szerkezetben készült, eltérő módon osztva és jelölve meg a különböző jogcímen felosztásra kerülő összegeket, az elszámolási kategóriákat.*

Ennél is fontosabb, hogy a két felosztási terv ráadásul a végrehajtást kérőnek – éppen az elszámolás ellenőrzése érdekében, a teljes értelmezhetőség kedvéért – a Pénzügyi Adatlappal is együtt kellett értelmeznie. *A Felosztási Terv esetében azonban a befolyt összegek felosztása*

során alkalmazott követelési jogcím kategóriák a Pénzügyi Adatlapnak sem voltak egyértelműen megfeleltethetők, azok száma is eltért egymástól (3 vs. 5 kategória)². Mindezek nehezítették az adatok összehasonlítását, abból következők levonását.

A Felosztási Terv pontatlan megfogalmazása, nem kellően egyértelmű szóhasználata megnehezítette a Felosztási Terv értelmezését, így végső soron a Végrehajtó által alkalmazott számítási módszer ellenőrzését is.

A Végrehajtó tehát

- az Ingatlan1 értékesítése során befolyt vételár összegét a Végrehajtási Eljárás tekintetében nem megfelelően osztotta fel, részben alaptalanul érvényesített végrehajtónak járó összeget, továbbá
- a Felosztási Tervet nem kellő körültekintéssel, az értelmezést és ellenőrzést megfelelően lehetővé tévő módon fogalmazta meg, aminek eredményeként a Felosztási Terv szövege sem önmagában, sem a Végrehajtási Eljárás során keletkezett egyéb iratokkal összevetésben nem volt kellően egyértelmű.

A Végrehajtó mindezzel az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében rögzített tisztességes eljáráshoz való joggal összefüggő sérelmet okozott.

2.2. Eljárásom során megállapítható volt, hogy a Végrehajtó megkereséssel élt az ingatlanügyi hatósághoz. Az Ingatlan1 és Ingatlan2 értékesítésére sor került, egy harmadik ingatlan tekintetében az ingatlanügyi hatóság Adós tulajdonjogának hiányában utasította el a végrehajtási jog bejegyzését.

A Végrehajtó azonnali beszédési megbízást bocsátott ki az Adós bankszámlájára, melyet a számlavezető bank fedezethiány miatt utasított el. Az Adós tulajdonosként nem szerepelt a járműnyilvántartásban.

Lefolytatott cégkeresés alapján üzletrészek foglalásának bejegyzése iránt megkereste az illetékes cégbíróságot, az Adós tagsági jogviszonyának korábbi megszűnésére tekintettel a bejegyzési kérelmeket a cégbíróság elutasította.

A Végrehajtó számos intézkedést tett munkabérből történő letiltás foganatosítása iránt (keresés lefolytatása egészségbiztosítási nyilvántartásban, letiltás kibocsátása, munkáltató többszöri megkeresése, a végrehajtást akadályozó munkáltatóval szemben rendbíróság kiszabásának eredményes indítványozása). A munkáltató nyilatkozata, hivatalos eljárásban csatolt bérszámfejtési lapjai szerint a kifizetésre kerülő munkabér nem haladja meg a végrehajtás alól mentes összeget (öregségi nyugdíj legkisebb összegét).

Az ombudsmani eljárásban elérhető adatok alapján a Végrehajtó a jogszabályok alapján rendelkezésére álló eszközökkel élve intézkedett a követelés lehetőség szerinti behajtása érdekében.

A rendelkezésemre álló adatok alapján tehát a Végrehajtó részéről okozott további visszásság nem volt megállapítható. Nem volt megállapítható különösen alapjogi sérelem szintjét elérő mulasztás az Adós vagyonának, jövedelmének feltárása, illetve a követelés tényleges behajtása érdekében tett intézkedések tekintetében.

3. Intézkedés mellőzésére vezető megfontolások

Fentiek alapján megállapítottam, hogy a Végrehajtó a tisztességes hatósági eljáráshoz fűződő joggal összefüggésben visszásságot okozott.

² A követelés kategóriák a Felosztási Tervben: „Vh. munkadíj”; „Kamarai kts.átalány”; „Vh. kérőnek járó”. A Pénzügyi Adatlapon: „[X.Y.] végrehajtást kérőnek járó”; „Államnak járó”; „MBVK-nak járó ált. ktg. átalány”; „MOKK-nak járó ált. ktg. átalány”; „Végrehajtónak járó”.

Jelentős körülmény mindazonáltal, hogy a Végrehajtó nyugdíjazásra került, a Végrehajtóként eljáró természetes személy az Ajbt. szerinti hatóságként már nem jár el [vö. jelen jelentés A) részének 2. pontja] – így értelemszerűen az Ajbt. 11. alcíme szerinti valamely intézkedésnek, kötelezésnek sem tudna eleget tenni. Az önálló bírósági végrehajtók az általuk lefolytatott eljárással kapcsolatosan személyesen viselnek fegyelmi és kártérítési felelősséget.³ A Végrehajtó tevékenységéért – az erre irányadó feltételek teljesülése esetén – polgári jogi felelősséget viselő végrehajtói iroda⁴ az elérhető céginformációk szerint törlésre került.

A Helyettes Bírósági Végrehajtó tevékenységével szemben panasz nem merült fel, általa okozott visszasság a jelen eljárás során nem volt megállapítható.

A fenti megfontolásokra tekintettel az Ajbt. 11. alcíme szerinti intézkedés alkalmazását a jelen esetben mellőzöm.

Jelen jelentéssel ugyanakkor felhívom az MBVK figyelmét az ingatlanok értékesítése során befolyt bevételek megfelelő elszámolásának alapvető követelményére, valamint a felosztási tervek megfogalmazása tekintetében az egyértelműség, átláthatóság, összevethetőség követelményeire. Az MBVK részére tájékoztatásul és figyelemfelhívásul jelentésemet közvetlenül is megküldöm.

Budapest, 2022. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos

³ Vö. Fővárosi Ítéltábla ÍH2019. 93. számon közzétett Fővárosi Ítéltábla Pf. 20.321/2019/6. sz. ítélete

⁴ Vö. BDT2008. 1746. számú bírósági döntés